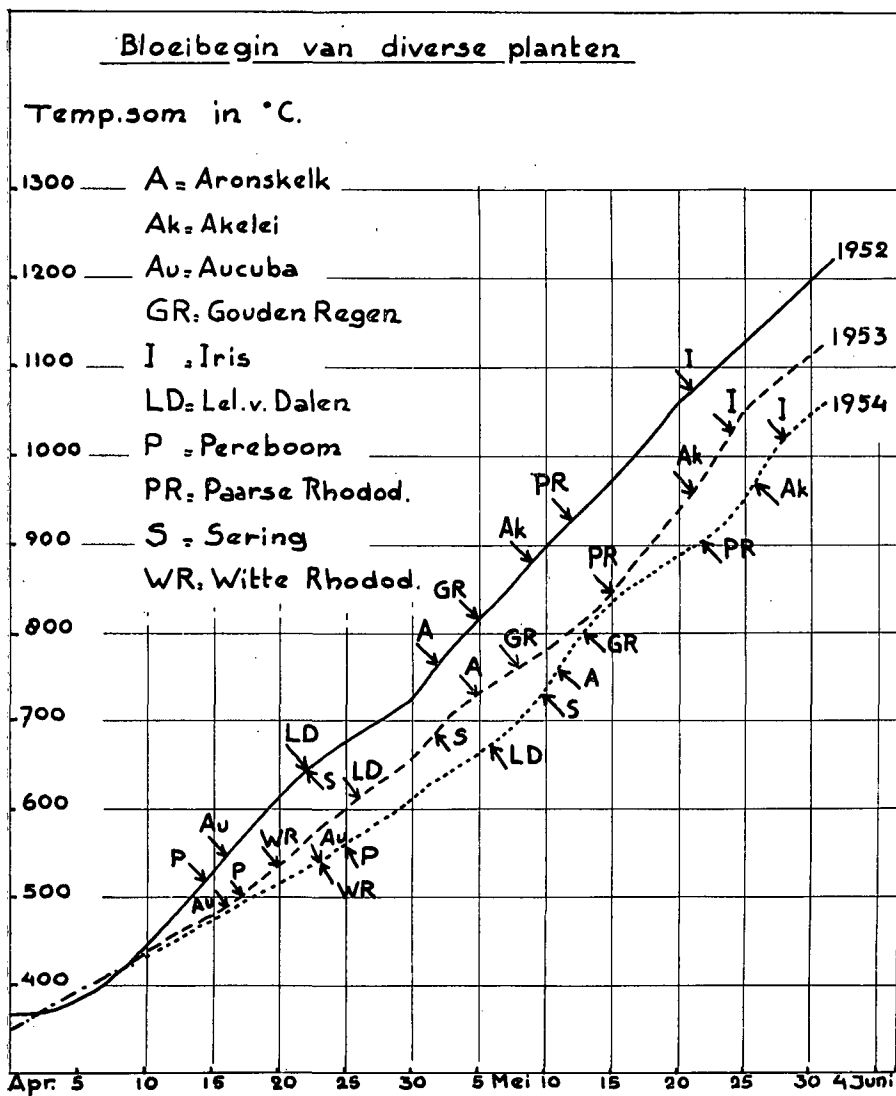

Phaenologie in mijn tuintje

door P. B. Jansen

Zoals onze vriend Houtman in zijn serie artikelen „In mijn tuintje” ons steeds weer wijst op de vele aardige waarnemingen, die wij ook in een klein tuintje kunnen doen, zo wil ik nu eens uw aandacht vragen voor het verband tussen het weer en de bloei van een aantal planten, die in mijn tuintje groeien.

In Natura 50, afl. 1-2, kunt u op pag. 2-6 een artikel vinden van Dr. J. P. M. Woudenberg en Dr. Ir. J. J. Post over phaenologie. Hierin wordt duidelijk uiteengezet, dat er een vast verband bestaat tussen de tijd van het bloeibegin van wilde planten en de weersomstandigheden, die daaraan zijn voorafgegaan. Vooral de temperatuursom is zeer belangrijk. Bij een bepaalde

temperatuursom komt een plant in bloei. Nu is het in de natuur altijd zo, dat niet alle individuen van een bepaalde plantensoort tegelijk in bloei komen. Er is een grote spreiding, veroorzaakt door verschil in standplaats, bodemgesteldheid en erfelijke aanleg. Om de verschillen te elimineren dient men steeds aan hetzelfde individu zijn waarnemingen te verrichten of over een zeer groot aantal waarnemingen te beschikken. In mijn tuintje heb ik nu in de jaren 1952—1954 van een aantal planten het bloeibegin genoteerd. Van het K.N.M.I. kreeg ik de beschikking over de gemiddelde overdag-temperaturen van het station Oudenbosch (dicht bij Breda). Te beginnen bij 1 Januari worden deze gemiddelde temperaturen opgeteld en zo verkrijgt men de temperatuursom. Negatieve temperaturen zijn niet verrekend, doch voor nul geteld. (Het is de vraag of men deze handelwijze voor alle plantensoorten mag toepassen.)

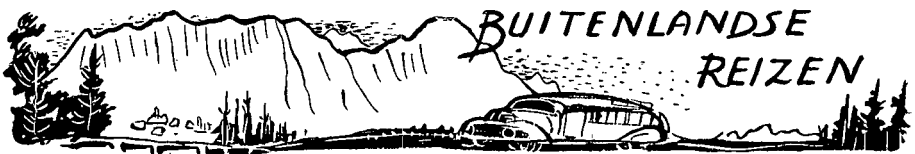
Als u nu de grafiek bekijkt, dan ziet u daarop voor de jaren 1952—1954 de temperatuursom van 31 Maart—1 Juni. Tot begin April lopen deze temperatuursommen ongeveer gelijk, in 1952 krijgen we dan een mooie warme periode, waardoor de temperatuursom snel stijgt, terwijl 1954 met zijn koude Aprilmaand slechts een langzaam stijgende curve vertoont. Zo is de temperatuursom van 500° in de jaren 1952—1954 bereikt op 13, 17 en 18 April; 750° op 1, 7 en 11 Mei; 1000° op 17, 23 en 27 Mei. Met pijltjes is nu aangegeven bij welke temperatuursom in elk dezer jaren bepaalde planten begonnen te bloeien.

Onze Aronskelk (die we van het Pinksterkamp 1951 uit de Ardennen meebrachten) heeft $730-765^{\circ}$ nodig. De Akelei (niet altijd hetzelfde exemplaar, doch een groepje) van $880-965^{\circ}$. De Aucuba bloeit al vroeg, $490-550^{\circ}$ is voor hem al voldoende. Onze Gouden Regen, die elk jaar weer rijk in bloei staat, moet $765-815^{\circ}$ hebben, terwijl de Iris $1015-1075^{\circ}$ verlangt.

Van de andere in de grafiek afgebeelde planten kunt u gemakkelijk zien, bij welke temperatuursom ze in bloei komen. Bijna bij alle soorten ligt dat binnen zeer nauwe grenzen.

En nu maar weer afwachten wat voorjaar 1955 ons brengen zal!

Ik hoop, dat meerdere van onze lezers in hun eigen tuin(tje) ook eens dergelijke waarnemingen gaan doen. Noodzakelijk is wel, dat men elk jaar hetzelfde individu waarneemt en ook, dat de omstandigheden, waaronder de plant groeit, dezelfde blijven.

De in het Januari-nummer aangekondigde voorlopige reisplannen hebben nu een vaste vorm aangenomen en wij kunnen onze leden thans de volgende reizen aanbieden:

1. REIZEN NAAR CORSICA, 19 Mei—1 Juni en 8—17 April.

Voor deze reizen kunnen wij verwijzen naar het inlegvel in de Februari-Natura, waarop de volledige plannen zijn vermeld. De aanmelding voor de reis van 19 Mei staat nog open tot 1 April.